

Petites grans heroïnes

El cinema és un art que representa el món en el que vivim i alhora ens ajuda a entendre'l millor. Per això, tot sovint, conscient o inconscientment, acabem imitant els referents que hi trobem. Aquest poder d'influència és encara més notori en nenes i nens, que busquen models a seguir a mesura que s'autodescobreixen i conformen la seva identitat. Però, què passa quan aquests models no reflecteixen la diversitat real que hi ha al món?

Si fem un repàs a les històries amb les que hem crescut des de petits i petites, observarem que moltes d'elles presenten una desigualtat de gènere evident: més personatges masculins que femenins, on elles, majoritàriament, representen papers amb personalitats dòcils. Segons dades del Geena Davis Institute, els personatges principals masculins es presenten amb el doble de freqüència que els femenins en pel·lícules familiars.

Afortunadament, a poc a poc s'han començat a veure més llargmetratges amb protagonistes femenines amb personalitats fortes i empoderades o representant papers heroics. Les nenes, de la mateixa manera que els nens, també mereixen veure un ampli ventall de representacions dintre del seu gènere. En aquest sentit, és important que infants i adults

puguin trobar una gran diversitat de personatges en els mitjans d'entreteniment.

La població mundial exigeix, cada cop més, veure's reflectida a les pel·lícules, sèries i programes de televisió. En relació a això, en una enquesta a 1000 dones del Regne Unit i els EUA, el 66% afirmava que havia d'apagar la televisió quan el contingut del programa contribuïa a estereotips negatius del gènere femení. D'altra banda, 1 de cada 4 havia deixat de veure alguna pel·lícula o sèrie perquè no hi havia prou personatges femenins, essent un percentatge de fins al 46% entre la població Millennial dels EUA.

Tot plegat ens indica que, efectivament, el que veiem moltes vegades en pantalla no és fidel a la realitat, a com som les persones, al que ens interessa i al que ens mou. I això és força perillós, ja que el consum d'aquest tipus de contingut audiovisual també perpetua prejudicis i pot allunyar la població femenina de certs somnis personals i professionals. No hem d'oblidar que les històries que s'expliquen als mitjans envien un missatge específic a la població que, si bé reflecteix la nostra cultura en certa mesura, no mostra del tot la societat i les seves inquietuds reals.

Filmografia (selecció)

La Mia i el Migú (2008)

Dúnia i altres contes del món (2016-2020)

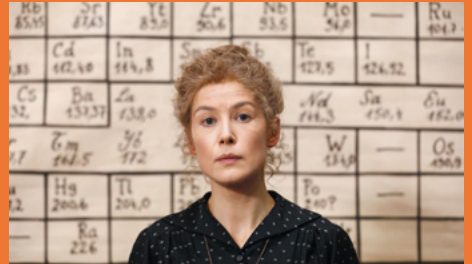
Fritzi, un conte revolucionari (2019)

Les aventures animades de la Bruna, la Kènia i altres nenes intrèpides! (2017-2021)

La igualtat, Una qüestió transversal

L'educació no sexista és una temàtica absolutament transversal, això vol dir que afecta tots els àmbits de la vida i la societat: privat, professional, polític, cultural... Així com implica i compromet tant a dones com a homes. Per a il·lustrar millor al que ens referim, a continuació exposem alguns d'aquests àmbits i suggerim pel·lícules relacionades que aborden aquesta qüestió, entre d'altres.

Els mitjans de comunicació

Tal com diu la guionista Shonda Rhimes, els mitjans tenen el poder d'educar i moldejar els pensaments de les persones. El que també és veritablement poderós, afegeix, és veure algú com tu a la pantalla! Però perquè això passi en tots els casos, cal seguir avançant per a garantir que els mons ficticis reflecteixin de manera autèntica com és la població. I el cert és que la població és meitat femenina... i molt diversa!

Mostra d'aquest poder és la quantitat de nenes i adolescents que han decidit, per posar un exemple, començar a fer tir a l'arc gràcies a personatges com Katniss, d'*Els jocs de la fam* (2012), o Mèrida, de *Brave* (2012). Exemple que pot extrapolar-se a altres personatges femenins amb professions i activitats masculinitzades.

L'àmbit educatiu

Els centres escolars tenen un paper clau en l'educació en igualtat en tots els aspectes. Treballar problemàtiques socials a l'aula, així com normalitzar una visió feminista de la realitat, pot obrir les portes a una llibertat identitària i de presa de decisions des de petits i petites. Pel·lícules que tracten el tema de l'educació en igualtat, drets humans i respecte al medi ambient són: *Matilda*

(1996), *La princesa Mononoke* (1997), *Mujeres del s. XX* (2016), o *Mujercitas* (2019).

El món laboral

Històricament, les dones han hagut de batallar amb molts impediments per accedir al món laboral, desenvolupar-se en el camp científic, artístic o polític i aspirar a càrrecs importants. A això amb el temps se l'ha anomenat «sostre de vidre», però malgrat les dificultats i els costums de cada època, algunes d'elles van poder destacar en les seves professions i fer grans descobriments i fites (tot i que, en molts casos, els seus mèrits han estat invisibilitzats durant dècades). És el cas de Marie Curie, Frida Kahlo, Virginia Woolf, Amelia Earhart o Coco Chanel, per citar-ne algunes.

En el món del cinema trobem pel·lícules interessants que aborden el paper de la dona en l'àmbit professional, com *Figuras ocultas* (2016), *Batalla de sexes* (2017), *Una cuestión de género* (2018) o *Madame Curie* (2019).

La família i els amics i amigues

Les relacions amb familiars i les amistats esdevenen una base sobre la qual tothom, especialment els més joves, construeix els seus rols de gènere i les seves creences i expectatives sobre el

món, els altres i si mateixos. Per això, és important compartir moments i dedicar espais al qüestionament de certs costums i rols amb aquests vincles. El cinema és una eina que permet acostar reflexions en aquests entorns i generar debat i presa de consciència.

Pel·lícules familiars com *Quiero ser como Beckham* (2002), *Ágata, la meva veïna detectiva* (2021), *Zog, dracs i heroïnes* (2018), *Al sostre del món* (2015) o *La revolta dels contes* (2016) poden ser un bon inici en aquesta direcció.

La cultura

La desigualtat de gènere és una problemàtica social global, però es manifesta de maneres diferents segons la cultura de cada país, ja que interactua amb d'altres costums, creences, conflictes i tipus de discriminació (racial, sexual, religiosa, etc.). Comprendre aquestes diferències i com es viu la desigualtat a cada racó del món ens ajuda a adquirir una perspectiva més fidedigna de la humanitat i de tot el que encara ens cal evolucionar com a tal.

Pel·lícules com *El pan de la guerra* (2017), *Liyana* (2017), *Persépolis* (2007), *The Tower* (2018) i *Dúnia i altres contes del món* (2021), reflecteixen molt bé aquestes realitats.

#PetitsCinèfils

«Petits cinèfils» és un programa de cinema adreçat als més petits i a les seves famílies perquè gaudeixin plegats de l'experiència cinematogràfica. Es tracta d'una selecció de pel·lícules pensada per fer riure, reflexionar i aprendre a través d'obres que permeten treballar tant el sentit estètic com crític, a més de valorar la imaginació.

Segueix-nos

Consulta regularment l'agenda en línia

El centre disposa de servei gratuït de

Programació i coordinació a càrrec de

MODIband
projectes culturals